

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 gr. 48 kr., na pocztamcie lwowskim 6 gr. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 6 gr. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w półkolumnie (drukem garnont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdym następującym raz tylko po 1 1/2 kr. m. konw. Za większe litery płać się wedle tego ile na zwyczajny druk obliczone miejsce zajmie. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Soбота

N^{ro} 128. 29. października 1842.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiédnia. (Uroczystość wzniesienia nowego krzyża i dwugłowego orla na wieży ś. Szczepana.)

Wiadomości zagraniczne: Stany Zjednoczone Ameryki północnej: Stan rzeczy w Meksyku i Texas.

Hiszpanija: Opieką pana Arguelles.

Francyja: Wykaz dochodu z niestałych podatków. — Roszczenie Wysokiej Porty do państwa tunetańskiego i wywikająca ztąd obawa. — Wiadomości z teatru wojny w Algierze.

Holandyja: Zagajenie Stanów Jeneralnych.

Belgija: Uwagi nad słowem połączeniem się Belgii z Francyją.

Prussy: Kartel między Rossyją a Prusami zniesiony.

Rossyja: Ukaz tyczący się spraw kraju zakaukaskiego. — Wsparcie pogorzalców Kazanu przez Jego Ces. Mość. — Pożar w Permio.

Nowiny Lwowskie.

Projekt kolei żelaznej w Galicyi. (Ciąg dalszy.)

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiédnia. —

Z Wiédnia d. 20. października. Dziś zatknięto na szczycie wieży ś. Szczepana nowy krzyż i dwugłowego orla. Budowa tego olbrzymiego kolosu rozpoczęta w roku 1359 za panowania Księcia Rudolfa IV., w r. 1433 pod Albertem V. później Cesarzem Albertem II. została dokończoną. W roku 1514 odnowiono tę wieżę u szczytu, ale z laty takiemu popadła uszkodzeniu, że musiano pomyśleć o restauracyi. Jakoż w r. 1838 rozpoczęta restauracyja, na dniu 20. października doszła swojego kresu. Uroczyste poświęcenie krzyża odbył celebrujący kanonik katedralny hrabia Welsersheim. Jój Ces. Mość Cesarzowa-matka, Księżniczka Salerno wraz z swoją dostojną

córka przypatrywały się z okien pałacu téj pamiętnej dla Wiédnia uroczystości. Nowy orzeł wraz z krzyżem (pierwszy waży 222, a drugi 58, razem 280 funtów) ma 10 stóp i 5 cali wysokości, a 4 stóp i 10 cali szerokości.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Stany Zjednoczone Ameryki północnej.

Z dnia 14. Października. Ostatnia poczta z Ameryki ważne wiadomości przyniosła. Meksyk nowe siły nateża. Flotylla jego zdobyła Yukatan bez wystrzału i zdaje się, że się chce szybko obrócić przeciwko Texas, gdzie właśnie w téj stanowczej chwili republikanów napadła niemoc, że nie mają pieniędzy na sprowadzenie okrętów wojennych, które w Nowym Jorku uzbrowili, i na opłacenie wolontaryjuszów, którzy ze Stanów Zjednoczonych przybyli i znowu tłumnie do domu wrócili. — Ważniejsze jeszcze są wiadomości z Północy, to jest z Montreal. Zgromadzony tam parlament wyższej i niższej Kanady, adresem prawie jednomyślnie uchwalonym skłonił gubernatora do oddalenia dotychczasowych wyższych urzędników i radców, których miejsce zajęli częścią liberalni z wyższej, częścią francuzcy mieszkańcy z niższej Kanady. Tu więc pod ministeryjum konserwacyjném weszła po raz pierwszy w wykonanie zasada przez lorda Durham przyjęta, a przez lorda J. Russell i lorda Sydenham najpierw ogłoszona, że rząd kolonii odpowiedzialnym jest względem parlamentu kolonialnego, i musi godzić się w zdaniu z jego większością. Torysowie tak w Kanadzie jak w Anglii protestowali naówczas głośno przeciw téj zasadzie i nigdy im się nie śniło, aby taż przyjęta była pod torysowska administracyja tak dobrowolnie, a przynajmniej bez oporu. Partyja, którą przez to od rządu usunięto, składa się po największej części z potomków Loyalistów, uszłych z Państwa Zjedno-

czonych do Kanady, którzy trzymając się ściśle między sobą, wszelkie urzędy i inne publiczne korzyści dzieląc tylko między siebie, pod imieniem familijnego kompaktu byli w nienawiści u wielkiej masy mieszkańców. Z zadawnionego zwyczaju i z tego powodu, że im w tych okolicznościach tak dobrze było pod rządem angielskim, byli oni przy każdej sposobności najgorliwszymi obrońcami nierozdzielonego związku z ojczystym krajem, i w ogólności stanu istniejącego. Whigów szczególnie nienawidzili, już dla tego, że ich kontrolować chcieli, a szczególnie, że za ich administracyi musieli niejedną dawną korzyść zostawić ludziom, którzy do ich związku nie należeli. Gdy podczas ostatniego powstania szczególną wierność dla Anglii okazali, więc mniemali, iż nabyli prawa do samowolnego w kolonii władania. Teraz zaś połączenie się zdawna przepowiadane reprezentantów wyższej i niższej Kanady, odsunęło ich, może na zawsze od stępu, a nasi Torysowie mogą ztąd powziąć znowu zbawienną naukę, że te odmiany, które za rządów Whigów stanęły, i które oni jedynie przewrotności tej partyi przypisywali, były dziełem czasu i nieprzełomnej konieczności.

Hiszpanija.

Z Madrytu dnia 10. października. Królowa Izabella II. zaczyna dziś trzynasty rok swego życia, a przeto, jeźliby krajowe ustawy cywilne zastosowano także do właścicielki korony, skończyłaby się nad nią z dniem dzisiejszym opieka pana Arguella, a Królowa mogłaby podług własnej woli wybrać sobie kuratora do zawiadywania swym majątkiem. Jak dalece publiczne zdanie w dziecinnych się wyraża, żadna strona nie ochwiewała dotychczas tej ustawy, ale była przeciw jej zastosowaniu. Wszystkie dzieciniki są tego zdania, że Królowa zacząwszy od dnia dzisiejszego staje się pełnoletnią; jeden tylko dziecinik, który z rządem w ścisłym związku zostaje, czyni przy tej sposobności słuszną uwagę, że tak rządowi jak i Królowej samej nazbyt wiele zależy na przedłużeniu tej opieki, niż, aby tu pomienioną prywatną ustawę zastosowywano. Zeszłego tygodnia miała miejsce pod przewodnią samego Rejenta nadzwyczajna rada ministeryjalna, na którą także ostatnią razą wystąpionych ministrów Gonzalez, Infante i wielu innych wezwano. Słychać, że przedmiotem tej narady była sprawa dotycząca się przedłużenia opieki, i że jednogłośnie tak ją rozstrzygnięto, jak tego najwyższe dobro państwa wymagało. Nie podpada żadnej wątpliwości, że pan Ar-

guelles opiekę nad Królową zatrzyma, chociaż się zdaje, jakoby rząd zamysłał na posiedzeniu Korteżów o tym przedmiocie napomknąć.

Dziś oddawano się dość powszechnie tej nadziei, że rząd przez ogłoszenie amnestyi rozciągniętej na mniejszą lub więcej Hiszpanów, których w skutek wypadków politycznych za granicę wygnano, dzisiejszemu dniowi większe znaczenie nada. Lecz zawiedziono się w tej nadziei. Gdyż nie ogłoszono nic więcej, jak tylko dekret, mocą którego na karlistów zostających dotychczas w domach poprawy i w więzieniach, rozciągnięto tę amnestyją, którą rząd tymczasowy jeszcze dnia 30. listopada 1840 na korzyść niektórych dawniejszych obrońców Don Karlosa był wydał.

Zresztą zaniechano w tym dniu także wszystkich zwyczajnych uroczystości. Podczas panowania Maryi Krystyny były zawsze w rocznicę urodzin Królowej świetne pokoje, na których także ciału dyplomatyczne się znajdowało. Ale i te nie miały teraz miejsca, jak słychać dla tego, że Królowa nie jest otoczona świętą płcią żeńską. Opiekun bowiem nie chce mianować ani ochmistryni ani też innych dam honorowych, jak tego zwyczajna dworska etykieta wymaga.

Z tem wszystkiém onegdaj odśpiewano w kaplicy królewskiego pałacu *Te Deum* dla podziękowania Bogu za szczęśliwe ocalenie Królowej i Infantki z niebezpieczeństwa w nocy doia 7go października zeszłego roku. Rejent udał się w czworosprężnej karęcie i pod zasłoną pięćdziesięciu kawalerzystów do pałacu, i przybywszy do kaplicy, zajął miejsce pod baldachinem w poręczowem, *la cortina* zwanem krzesle, na którym, podług etykiety hiszpańskiej, tylko panującemu Królowi usiąść wolno, a nawet jego małżonce zabroniono. Maryja Krystyna jako Rejentka nigdy nie rościła sobie prawa do tego miejsca. Królowa Izabella znajdowała się onegdaj podczas tego nabożeństwa w pobocznej trybunie. Ministrowie zajęli miejsce w krzesłach, które dotychczas dla wszystkich stojących w służbie publicznej grandów są przeznaczane.

Infant Don Francisco de Paula bawi od 5go b. m. z swoją rodziną w Saragossie, gdzie, jak słychać, zimę przepędzi.

Francyja.

Z Paryża dnia 16go października. *Moniteur* ogłosił urzędowy wykaz dochodu z niestatych podatków podczas dziewięciu pierwszych miesięcy tego roku. Ogółowy dochód tychże wynosi 546,813,000 franków. A więc do-

chód ten podniósł się o 42,975,000 franków w porównaniu do pierwszych dziewięciu miesięcy roku 1840, tudzież o 25,372,000 franków w porównaniu do dziewięciu pierwszych miesięcy roku 1841. — Dziennik *la Presse* z powodu tego rezultatu czyni następujące uwagi: »W Anglii pomimo pomyslnego wpływu taryfy dotyczącej się wprowadzania towarów i podatku dochodowego, rok 1842 kończy się ubytkiem. We Francyi okazała się w tymże samym roku znaczna przewyżka, chociaż żadnego nowego podatku nie nałożono. Z pewnością przypuścić można, że z końcem tego roku, w porównaniu z rokiem 1840, okaże się większy dochód 50 milionów, a w porównaniu z rokiem 1841, większy dochód o 30 milionów franków. Na uwagę zasługuje także, że wszystkie gałęzie naszego nieistotnego dochodu coraz bardziej się pomnażają. Nie masz tylko dwa wyjątki. Dochód od podróźnych na okrętach pocztowych w porównaniu z rokiem 1840 okazał się mniejszym o 200,000 franków, a cło na cukier zagraniczny przyniosło 2,619,000 fr. mniej, niż w roku 1841. Wyjąwszy te dwa przypadki, wszystkie inne dochody podskoczyły. Największe pomnożenie dochodów okazało się z danin konskrypcyjnych i hypotekarnych, z ciał, napojów, krajowego cukru i tytoniu. W latach 1840 i 1841 daniny konskrypcyjne stały na jednakięj wysokości, to jest wynosiły 143 miliony franków; w roku 1842 podskoczyły na 140 milionów franków. Zresztą mylili by się ten, ktoby w pomnożeniu danin konskrypcyjnych i hypotekarnych pomyslniejsz krajową upatrywał. Z tęg gałęzi dochodu może wpływać do skarbu znaczna kwota, lubo powszechny stan bynajmniej przeto się nie polepszy. Jeden tylko uzasadniony wniosek, któryby z pomnożenia tego ważnego żywiołu naszych dochodów zrobić można, jest ten, że majątek nasz coraz bardziej ruchomym się staje, coraz bardziej się dzieli i zadłuża, co, jak każdy przyzna, nie zawsze jest znakiem bogactwa. Dochód z cła, w porównaniu z rokiem 1840, pomnożył się o 10 milionów, a w porównaniu z rokiem 1841, o 8 milionów franków. Podatek z napojów wzmagą się corocznie, pomimo wielorakich przeszkód, które mi konsumpcyę tego artykułu ograniczyć się starają. W roku 1840 wynosił on 65 milionów, w 1841: 67 milionów, a w tym roku na 70 milionów podskoczył. Co do tytoniu, ten stał się teraz jednym z najgłówniejszych źródeł naszych dochodów. Przyniesie on tego roku dla skarbu przeszło 80 milionów a mniej niż za lat pięć z pewnością 100 milionów,

azatem jedynastą część wszystkich naszych dochodów. Podatek ten jest tém mniej uciążliwy, ileż tytoń na wszelki sposób do zbytowych artykułów policzyć należy.

— dnia 17go października. Stan zdrowia księżnej Orleańskiej polepszył się znacznie. Wczoraj była po raz pierwszy od śmierci swojego małżonka w kościele ewangelicznym *Billetes* na mszy.

Zanosi się na małą burzę, a to od strony Tunetu, która może na chwilę zakłócić panującą teraz ciszę w świecie politycznym. Wysoka Porta zagraża na nowo prawom Beja Tunetu, nad którym Francya trzymała opiekuncze dłonie. Otoż przed kilkoma miesiącami zażądał Dywan od niego, aby armyję swoją liczącą około 13000 żołnierza rozwiązał, i tylko nie więcej jak 800 ludzi jako gwardyję przyboczną przy sobie zatrzymał, a natomiast aby turecką załogę do swojej stolicy przyjął. Oprócz tego żąda Wysoka Porta, aby Bej zrzekł się monopolów, tego głównego źródła dochodów swoich, i aby poruczywszy główne zarządztwo finansów jakiemu tureckiemu agentowi, sam na pewnej rocznej sumie poprzestał, która mu ze skarbu publicznego wymierzona będzie. Bej będąc w tak ciasnych obrotach udał się po radę do angielskiego konzula, którego zdaniem było, aby się na chwilę poddał woli Wysokiej Porty, nim za pośrednictwem angielskiego rządu będzie mógł się dopominać o złagodzenie tych uciążliwych pretensyj. Konzul zaś francuzki oświadczył, że nie mając w tęg sprawie żadnych instrukcyj nie może żadnej udzielić rady, gdyż łatwo mógłby ściągnać na siebie odpowiedzialność. Bej odprawił więc posła tureckiego, dawszy mu w odpowiedź słodkie słówka, ale dywan nie dał się skwitować słowami i ponowił z natarczywością i groźbą swoje żądania. Z tego powodu przybywa do Francyi już po raz trzeci temi czasy tunetański minister p. Raffo, wzywając pomocy Francyi naprzeciw Wysokiej Portce, która, jak się zdaje, idzie tym razem za podszeptami obcego mocarstwa.

We Francyi zajmują się francuzko-belgijskim związkiem cłowym. Jedni zbijają namiętnie projekt zamierzający do połączenia handlu między Francyją a Belgiją, drudzy bronią go z równą zapaleczywością, chociaż dotychczas tak ze zdań przeciwników jako też obrońców jego, żaden dobry owoc się nie wywnął. Przeciwnicy związku cłowego wyszukują wszystko, co się tylko jako zarzut przeciw takowemu da użyć, i tak n. p. zarzucają Belgijczykcom niewdzięczność, gdyż zdają się być tego mnicmania,

że Belgija w podziękę za ocalenie swęj niepodległości przez Francyję, teź samę niepodległość teraz w ręce Francyi zrezygnować powinna. Zresztą wszyscy się na to zgadzają, że związek cłowy z Belgiją jedynie jako początek do zlania się w jedno ciało tego państwa z Francyją ma wartość i pod tym względem zawartym być może; tylko że jedni nadmieniony polityczny skutek połączenia handlowego podają w wątpliwość, podczas gdy go drudzy za nieochybny uważają.

Pan Teste, minister budowy publicznych udał się wczoraj w podróż do departamentów południowych i dopiero w pierwszych dniach listopada w Paryżu jest spodziewany. Aż do tego czasu nie będzie powzięta żadna uchwała w sprawie, którą się teraz rada ministeryjalna prawie wyłącznie zajmuje.

Wiadomości z Algieru z dnia 10. października: Kolumna zostająca pod dowództwem jeneralnego gubernatora Bugeaud wtargnęła bez wszelkiej przeszkody w głąb kraju. Po drodze zdemolowała fortyfikacje, należące do ex-kalifa Ben Salema. Obok fortyfikacyjnych miejsc znaleziono *Silos* (doły), napelnione pszenicą, jęczmieniem i solą. Dnia 6go października była kolumna w Qued-Sufflah, w kierunku, jak leży Bordschel-Garubi. Dniem piérwój Ben Salem na czele konnicy kabyłów, poszedł był za odwodową strażą kolumny. Z początku dawał się słyszeć słaby ogień karabinowy, który się coraz bardziej wzmagał, gdyż wiele plemion nawet przyjaźnym duchem dla Francuzów przejętych było przymuszonych, przyłączyć się do orszaku Ben Salema. Skoro się gubernator jeneralny o tych utarczkach straży odwodowej dowiedział, rozkazał natychmiast działać zaczepnie, a po krótkiej walce pierchnęli kabylowie na wszystkie strony. W tej utarczce mieli Francuzi dwóch zabitych a 41 rannych. W liczbie poległych był pułkownik Leblond z 48go liniowego pułku; przeszyty dwoma kulami poległ z ręki Kabyłów, którzy z zasadki do niego strzelili, gdy dla zreknoskowania terenu, na którym miał rozwinąć wojskowe operacje, puścił się przed frontem swojego pułku.

Holandyja.

Z Hagi dnia 17. października. Król zagaił dziś mową Stany Jeneralne.

Belgija.

Z Bruxeli dnia 16. października. Przy układach handlowych, które się obecnie między Belgiją a Francyją toczą, nie powi-

nien gabinet belgijski spuszczać z oka stanowiska, jakie nasz kraj w Europie zajmuje, i powinieu przejąć się obowiązkami, które ztąd wyniknąć mogą. Mamy nadzieję, że gabinet nie zapoznaje swoich powinności, i że wszystko to, co dziećniki francuzkie o cłowem połączeniu rozprawiają, przynajmniej na teraz jest bezzasadne. Co zaś przyszłość okaże, jeżeli ta sprawa jednostronnym pójdzie torem, pokrywamy milczeniem. To, czego się Belgija ma obawiać połączywszy się ściśle z Francyją, leży jak na dłoni. Jużto w charakterze francuzkiego ludu, że nie zna granic prawa tam, gdzie swoją potęgą zawładnąć może. Dajmy na to, że przez połączenie się Belgii z Francyją nie naruszamy praw Belgii jako niepodległego państwa, ale czyż z czasem po złączeniu się komercyjalnóm nie będzie Francyja rościć innych praw, czego nieochybnóm następstwem będzie wcielenie się Belgii do Francyi, lubo Francuzi to zlanie się dwóch państw nie nazwą tórn nazwiskiem. Teraz idzie wprawdzie tylko o traktat handlowy, mający na celu ułatwienie i przysporzenie odbytu do Francyi, belgijskich wyrobów żelaznych i sukiennych. Z gorliwością przedsięwzięto układy, ale czy skutek dopisze, wolno nam powątpiewać, gdyż we Francyi napotykamy na wielorakie przeszkody, a wpływ Króla lubo znaczny w sprawach politycznych, w industryjalnych jednak nie zdoła je przełamać.

Prusy.

Gazeta Królewiecka donosi z nad granicy polskiej pod dniem 9. października co następuje: Właścieno nadszedł rozkaz do wszystkich rosyjsko-polskich władz pogranicznych, że kartel między Rossyją a Prusami zniesionym został. Przeto władze pograniczne polskie ani zbiegów i do Prus uszłych włóścian reklamować, ani — nawet gdyby ich Prusacy sami wydać chcieli — przyjmować mają. Co do ułatwienia komunikacyi granicznej, zapewne mimo zniesienia kartelu, wydane ostatniemi czasy postanowienia w swęj mocy pozostaną, gdyż przeciwnie w tej mierze rozkazy nie nadeszły.

Rossyja.

N. Cesarz Jmć 30. sierpnia raczył mianować J. C. W. Wielkiego Księcia Następcę Cesarzewicza członkiem komitetu do spraw kraju Zakaukaskiego, ustanowionego ukazem tegoż dnia danym Rząd. Senatowi. Oto jest wyjątek z tego ukazu: Pragnąc co rychléj nadać Zakaukazkiemu krajowi stałe urządzenie, odpowiednie miejscowemu położeniu i rzeczywi-

stym potrzebom jego mieszkańców, uznawszy za rzecz niezbędną bardziej zjednoczyć i pomknąć wszystkie środki co do zarządu tego kraju przedsiębrane, tak co do spraw dotyczących się prawodawstwa, jak co do spraw dotyczących się władzy wykonawczej, rozkazujemy: Zwinąć komitet ustanowiony na mocy ukazu Naszego danego Rządzącemu Senatowi 24. kwietnia 1840 r., jedynie dla rozstrzygania pytań ściągających się do wprowadzenia wydanéj wówczas nowéj ustawy o zarządzie Zakaukaskim krajem. W celu uprzedniego rozpatrywania i rozważania wszystkich spraw zarządu tego kraju, należących do Naszej decyzji, ustanowić osobny komitet, i oprócz tego oddział tymczasowy w składzie Naszej przybocznej kancelaryi, dla wypracowania wszystkich nowych projektów, organizacyi tegoż kraju. Komitet pod przewodnictwem ministra wojny generał-adjutanta księcia Czernyszéwa, który z Naszego polecenia oglądał kraj Zakaukazki, ma się składać z prezydenta departamentu prawodawstwa w radzie państwa, z ministrów: skarbu, dóbr państwa, spraw wewnętrznych i sprawiedliwości i z zarządzającego tymczasowym oddziałem naszej przybocznej kancelaryi. Załatwianiem wszystkich spraw, wymagających nowych środków prawodawczych, skupić w tymczasowym oddziale przybocznej naszej kancelaryi. Oddział ten, dla skutecznego spełnienia powierzonych mu obowiązków, ma mieć szczegółowe i dokładne wiadomości o stanie kraju, o składzie zarządu co do osób we wszystkich jego stopniach, o biegu spraw, o dochodach i rozchodach i inne temu podobne.

(Tyg. Pet.)

Z Petersburga dnia 15. października. Prócz wielu tak od rządu jako też od prywatnych osób dla Kazanu nadesłanych zasilków, Cesarz Jegomość kazał wydać z publicznego skarbu milion rubli srebrnych, dla zaliczania ich na odbudowanie i reparacyję domów, które podczas pożaru w pomieszczeniu mieście spłonęły albo uszkodzone zostały.

Podług nadesłanej niedawno wiadomości, także miasto Perm stało się pastwą płomieni.

Nowiny lwowskie.

We środę, t. j. 26go b. m. po komedyi: *Rotmistrz huzarów gubernierem*, odegrał pan Tedesco koncert na fortepianie. Oczekiwania nasze, powzięte z pism zagranicznych, których treść krótka znana już czytelnikom Gazety naszej, przewyższył p. Tedesco swo-

ją grą mistrzowską. Osobliwie jego *piano* w *Dzwonku* (*Etude*) przyjęto z zachwyceniem. Jakoż szanowny koncertysta na powszechnożądanie powtórzył tę piękną kompozycyję. Także w *Kanzonacie* odegranéj tylko lewą ręką, dowiódł p. Tedesco swego mistrzostwa. Dość licznie zebrana publiczność zaszczyliła wirtuoza kilkakrotném za każdą razą przywołaniem i hucznoimi oklaskami. Mamy nadzieję, że p. Tedesco sprawi tutejszym miłośnikom muzyki jeszcze niejedną przyjemną chwilę. — W tymże koncercie odśpiewała jpanna Corradori aryję z opery Beliniego: *Beatrice di Tenda* i czarowała słuchaczy swoim słodkim głosem. Również przyjęto z zapalem jpanią Janik, która trudne waryjacyje Rodego z właściwym sobie talentem muzycznym po mistrzostku odśpiewała. Obie śpiewaczki przywołano potrzykroć.

W niedzielę d. 30. października p. Rigas Abdalah wyprawi w dawnéj sali reutowéj ostatnie wielkie arabskie magiczne i gimnastyczne przedstawienie w 2 oddziałach, na korzyść lwowskich Zakładów Ochrony małych dzieci. Początek o pół do szóstéj w wieczór.

Jak w zeszłym tak i w tym roku odbywało się w Łańcucie w tym miesiącu polowanie, urządzone sposobem angielskim, tak zwane *par force*, psami z Anglii sprowadzonymi (*Harciers*). Przy takiém polowaniu okazuje się najdokładniéj rącość i siła koni, gdy śmiały i odważny jeździec sadząc przez rowy i wszelkie zawady dojeżdża w najtęższym galopie daniela lub zająca. Tym razem odznaczały się szczególniéj: dwie klacze angielskie *Nelly* i *Matilda* Leona hr. Rzewuskiego i tegoż wierzchowiec angielski *Lys*, pochodzący ze stada hr. Działyńskiego; — koń angielski *Alfred*, Maurycego hr. Potockiego i tegoż klacz irlandzka *Alexandra*, Vollblut; — Kazimierza hr. Starzeńskiego koń *Paskudnik* ze stada hr. Fittetecza z Węgier i tegoż klacz *Coquette* z chowu hr. Hińskiego w Czechach; — Adama hr. Potockiego klacz kasztanowata ze stada brzeżańskiego, tegoż Vollbluty angielskie klacz *Charlesbury* i-koń *Topthorn*; — Alfreda hr. Potockiego kary koń *Rook* ze stada księcia Lichtenstein i tegoż nadzwyczajnie piękny i dzielny koń *Worthley* Vollblut angielski. Wszystkie te konie umieszczone były w stajniach zamku łańcuckiego, i doglądane z wszelką troskliwością i znajomością prawdziwie angielską. Z każdym dniem oczekiwano w Łańcucie, że tamże zawita kupiony przez hr. Adama i Maurycego

Potockiego ogier Vollblut *Speetre* po ogierze *Aparicion*, sięgający swoją linią genealogiczną sławnego ogiera *Eclipse*. Właściciel tego rumaka zastrzegł sobie przy sprzedaży, że jeszcze nim będzie odbywał gonitwy w Pradze, dla tegoto nie przybył do Łańcuta w czasie odbywającego się tamże polowania. Nie należy także zapomnieć, że wyżej wspomnieni właściciele najlepsze klacze swoje do rozplodu przeznaczali.

Projekt kolei żelaznej w Galicyi.

(Ciąg dalszy.)

Kapitał zakładowy na kolęj ze Lwowa do Brodów.

Koszta 14milowej kolęj ze Lwowa do Brodów obrachowane według zasad dla kolęj bocheńsko-lwowskiej przyjętych, wyniosłyby wraz z sprawieniem taboru w najpomysłniejszym przypadku 3 miliony zr. m. k.

Co do tej kolęj komisya wykazała, iż ponieważ ona jest w dzisiejszym stanie rzeczy dla handlu Galicyi mało-ważna, z zakładaniem jej należałoby wstrzymać się, dopóki bocheńsko-lwowska i owa do granicy multańskiej nie będą gotowe. Wtedy dopiero dałoby się o tej kolęj ostatecznie rozstrzygnąć.

Kapitał zakładowy na kolęj od Szczerca do granicy multańskiej.

Także według zasad kolęj bocheńsko-lwowskiej rachując, trzeba by na tę 37milową kolęj kapitału 6,949,265 zr. 27 kr., a wraz z sprawieniem taboru 7,925,263 zr. 27 kr. m. k.; do czego doliczywszy fundusz zapasowy, jakoteż wydatek na zaciągnięcie pożyczki i opłatę procentów aż do ukończenia kolęj (za 6 do 8 lat), ogólny kapitał zakładowy wyniosłoby do 9,500,000 zr. m. k.

Dochód czysty spodziewany. Z kolęj bocheńsko-lwowskiej.

Zasadę do obliczenia czystego rocznego dochodu z kolęj stanowią: kapitał zakładowy, dochód surowy (brutto), roczne wydatki na utrzymanie i zarząd kolęj.

Kapitał zakładowy, jakśmy wyżej podali, wynosi 10,000,000 zr.

Dochód surowy składa się z przewozu towarów, bydła, nierogacizny i osób.

Dochód z przewozu towarów. Licząc po 1 $\frac{1}{2}$ kr. m. k. od cetnara wiedeńskiego na milę *) obliczony jest ten dochód w następującym tu wykazie tabelarnym:

P r z e d m i o t	Waga na cet. wied.	D o c h ó d (brutto)	
		zr.	kr.
Przywóz z Austrii, Tryjestu, Bawaryi, Saxonii i w ogóle z Zachodu, przeznaczony na zużycie w Galicyi	77266	68078	30
Przywóz z krajów graniczących z Galicyją	22037	21823	30
Wywóz z Galicyi do prowincyj zachodnich Cesarstwa, a ztamtąd dalej za granicę	80553	67932	6
Wywóz do Pruss, Krakowa i Królestwa Polskiego	59548	26960	30
Wywóz do Brodów, Rossyi i Multan	23822	22884	30
Handel przechodowy	62038	62038	
Buch wewnętrzny	137642	34976	31 1/2
Razem	462906	304693	37 1/2

Według tego więc dochód (brutto) z przewozu towarów wynosi w ogóle 304,000 zr. m. k.

Winniśmy jeszcze tutaj to objaśnienie, iż przy powyższem obliczeniu przewozu towarów i różnych przedmiotów przyjęto, że jedne z nich pójdą całkiem, inne zaś tylko w części po kolęj żelaznej.

Założymy, iż szczupłość miejsca nie dozwala nam wdawać się w starannie rozebrane i ocenione szczegóły każdej z rubryk w powyższym wykazie podanych; szczególnież też co do ruchu wewnętrznego sprawozdanie komisji zawiera podania rzucające światło na niejednen przedmiot dotąd mało u nas znany. Zresztą do tego trudnego i mozolnego obliczenia korzystano z podań urzędowych, o ile rzecz na nich oprzeć się dała.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

*) Dzisiaj kosztuje przewóz w Galicyi w przecięciu 1 3/4 kr. m. k. na milę od cetnara, a w niektórych razach i do 2 kr. m. k.

S p r o s t o w a n i e.

W przesłanej Gazecie naszej, w artykule »Projekt kolęj żelaznej w Galicyi«, na str. 832 w przedziałce prawej, wierszu 6tym z góry, koszt sprawienia jednego *wozu pod osobę* podany jest na 24,000 zr. m. k., gdy tymczasem koszt ten czyni 2400 zr. m. k.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 44. Rozmaitości.)